

Ne moremo več čakati na jabolka, da nam padejo na glavo

»Kakovost našega življenja v prihodnosti bo odvisna od kakovosti našega razmišljanja,« pravi dr. Edward de Bono, zdravnik in psiholog, ki sebe najraje imenuje kar mislec. Z razlogom, saj že štirideset let piše »programe za človekove možgane«. Ugotovil je namreč, da je tistih, ki pišejo računalniške program, že preveč. Z našim razmišljanjem pa se ukvarjamo vse premalo in ga jemljemo za samoumevno.

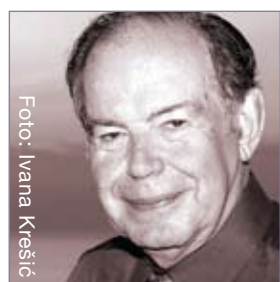

Foto: Ivana Krešič

Dr. Edward de Bono

Dr. Edward de Bono, ustvarjalec tehnike razmišljanja s šestimi klobuki, je izjemno duhovit človek, ki rad pripoveduje šale, da mu ni treba toliko in ves čas pripovedovati o sebi. Humor je – tako kot kreativnost – izstop iz rutine. Njegove najljubše šale so povezane z blondinkami. Tu je ena od teh: Blondinka se prepira s svojim možem. Obupana si pristavi pištolo h glavi. Mož se začne smejati. Blondinka mu zagrozi: »Jaz se na tvojem mestu ne bi smejala. Ti si naslednji.«

Naših težav ne ustvarjajo toliko zlobni in neumni ljudje kot visoko inteligentni, ki imajo omejeno percepcijo. Razviti moramo nove koncepte. Ne moremo več čakati na jabolka, da nam padejo na glavo kot Newtonu, ali na krizni menedžment, da nas popelje v svetlo prihodnost. Namesto tega se moramo osredotočiti na moč človeškega razmišljanja in si zavestno zagotoviti pozitivno prihodnost.

Kreativnost ni samo za izbrance

Otresti se moramo predsodkov, ki jih imamo o ustvarjalnem in učinkovitem razmišljanju: da so kreativni

lahko samo umetniki ali uporniki ali otroci, da se ideje vedno kar zgodijo, da moraš biti talentiran ali kar se da sproščen ter da človeka orodja in tehnike pri razmišljanju samo omejujejo. De Bonove metode nas naučijo, da vse zgoraj naštetu ni res in da lahko zavestno in aktivno vsi pridemo do kopice novih idej ter na njihovi podlagi sprejmemo najprimernejšo odločitev. De Bono navaja kar nekaj primerov uspehov, ki so jih imeli tisti, ki so sledili tehnikam, ki jih je razvil. Korporacija ABB je za svoje razprave o mednarodnih projektih običajno porabila dvajset dni. Ko so v tej družbi začeli uporabljati metodo vzporedne-

ga razmišljanja šestih klobukov, so razpravo končali v dveh dneh. V laboratorijih IBM-a so z uporabo metode šestih klobukov sestanke skrajšali za četrtno. Statoil je imel težave z opremo za iskanje nafte, kar je podjetje stalo 100.000 dolarjev na dan. Ob delu s šolanim trenerjem de Bonovih metod so problem rešili v dvajsetih minutah in strošek izničili.

Razmišljanje je spretnost, ki jo lahko razvijemo. V nasprotju z običajnim prepričanjem sploh ni povezana z inteligenco. Odnos med inteligenco in razmišljanjem je podoben odnosu med avtomobilom

in voznikom. Konjska moč vozila je njegov potencial, kot je inteligenca potencial človeškega uma. Toda kako se bo avto izkazal med vožnjo, ni odvisno samo od vozila, ampak od voznika. Razmišljanje je torej naša veščina, ki uporablja potencial naše inteligence.

Ker gre za veščino, kot je to vožnja s kolesom, se je lahko priučimo in jo tudi izboljšamo. Samo tehniko

moramo osvojiti, pa bomo lahko skladni z letošnjim evropskim letom kreativnosti in inovacij, katerega ambasador je tudi de Bono. Tehnika posamezniku in skupini pomaga zvišati učinkovitost razmišljanja in preučevati zadeve z vseh vidikov, preprečuje konflikte in skrajša čas sestankov, na katerih pa dovoli izraziti tudi občutja in vzeti si čas za razmislek o novostih.

Besedilo: mag. Nastja Mulej

Dejan Pestotnik, podpredsednik, KID Kibla

Sestanki niso krajši, so pa bolj usmerjeni

Uporaba tehnike šestih klobukov nam koristi, predvsem so sestanki in možganske nevihte bolj skoncentrirani na določeno temo. Da bi se sestanki skrajšali, nismo opazili, vsekakor pa metoda vpliva na hitrejšo odločanje, kar je posledica višje stopnje osredotočanja na en vidik naenkrat.

Sandi Markon, direktor razvoja v skupini Stroka.si

Z novim načinom razmišljanja do novih produktov

Skupina Stroka.si se ukvarja z informacijskimi tehnologijami in razvojem aplikacij za mala in srednja podjetja. Kot direktor razvoja moram pri svojem delu iskati vedno nove produkte. S pomočjo lateralnega mišljenja, ki sem si ga nekoliko prilagodil za svoj način razmišljanja, sem razvil že kar nekaj novih produktov. Vsakemu priporočam, da se seznanijo s to tehniko in da jo preizkusijo v praksi. To miselno orodje resnično daje usmerjen pristop pri razmišljanju in odpira nove ideje, ki imajo praktično vrednost.

Klobuk kot simbol, barva kot smer razmišljanja

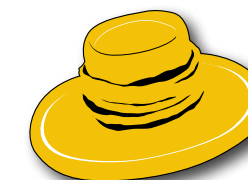
Razmišljanje je osnovni človeški vir, ki ga še ne znamo v celoti izkoristiti. Z metodo šestih klobukov razmišljanja se naučimo narediti samo eno stvar naenkrat, torej razmišljati samo na en način. Klobuk je simbol za razmišljanje in barva klobuka je simbol za smer razmišljanja.

žnost za subjektivno izražanje občutij, čustev, intuicije in slutenj, ne da bi jih morali razlagati ali opravičevati. Izražanje čustev je pomembno, saj dejansko vplivajo na razmišljanje, delovanje in odločitve.

Modri klobuk – modro kot nebo nad nami

Modri klobuk usmerja proces razmišljanja, na začetku določa čas, fokus in tehniko, med potekom razmišljanja nadzoruje, da vsi spoštujejo disciplino navedenega, na koncu pa interpretira ugotovitve, rezultate in proces povzame v zaključek.

Rumeni klobuk – rumeno kot sonce

Pod rumenim klobukom iščemo prednosti in koristi, ki jih lahko izvlečemo iz situacij. Je konstruktiven in namenjen ustvarjanju, ukvarja se z oblikovanjem novih predlogov.

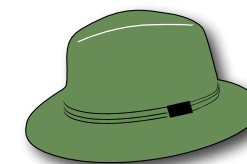
Črni klobuk – črno za črnoglede

Zajema kritičen, argumentativen način mišljenja, vključuje oceno tveganja, grožnje. Pokaže, kaj ni v skladu z našimi viri, našo politiko, našo strategijo, našo etiko, našimi vrednotami ...

Beli klobuk – belo kot nepopisan papir

Ko razmišljamo v skladu z belim klobukom, zbiramo gola dejstva, podatke in številke, objektivne in nevtralne informacije. Sem sodijo tudi informacije o čustvih in mnenjih drugih ljudi.

Zeleni klobuk – zeleno kot nebrzdana narava

Zeleni klobuk je klobuk energije in kreativnosti, tudi iracionalnega prebliska, ki omogoča generiranje novih idej, konceptov, alternativ.

Rdeči klobuk – rdeče kot strast

Ko razmišljamo v skladu z rdečim klobukom, imamo mo-

Otresti se moramo predsodkov, da so kreativni samo umetniki ali uporniki ali otroci.